

Mijn commentaar

De boze Frederik stoot zijn dochter Celia op: niet Rosalinde is haar veel te listig: 'Jouw deugd en schoonheid zullen mooier glanzen als zij hier weg is'.

Vreemd dat je niet eerst Orlando vermeldt. Rosalinde moet het hof verlaten nadat ze verliefd is geworden op Orlando. Misschien is er wel een oorzakelijk verband.

Phoebe wordt zelfs verliefd op de man Ganymedes die Rosalinde voorwendt te zijn.

Die verliefdheid is een coup de foudre - ook niet ingegeven door rivaliteit, zo lijkt het toch. René Girard zal er in een apart hoofdstuk (12) een mimetische analyse over volpennen. Wat een inzicht!

De meisjes vertonen niet de minste vorm van jaloezie. Ook niet als Rosalinde verliefd wordt op Orlando.

Ik probeer dat te verklaren in mijn tekst. Girard houdt het op 'onmogelijk', het is voor hem zonneklaar dat Shakespeare 'wakkere' toeschouwers een hint wil geven dat dit niet klopt.

En dan komt er een ingewikkelde move: Orlando gaat van Rosalinde-Ganymedes leren hoe hij zich in de liefde hoffelijker kan gedragen. (in de film absoluut ongeloofwaardig - een ingreep van Branagh die ik niet snap!)

Ik denk dat je die ingewikkelde move verkeerd interpreteert. De fout is eigenlijk die van Girard (blz. 142) - zie mijn analyse met tekstbewijzen.

Het toneelstuk lijkt me toch ook wel een ode aan de liefde. Rosalinde trouwt met haar Orlando en het lijkt erop dat het oprechte liefde is - dat ook die anderen trouwen is een overdrijving, maar een grappig-positieve, toch?

Het lijkt erop dat zij die een eenvoudig leven leiden in het bos, of op het platteland, die deugden belichamen. In die wereld bestaat geen gierigheid, ambitie, afgunst, jaloezie, wrok, haat of verraad.

Dat is een beetje kort door de bocht - er is die onverkwikkelijke liefde tussen Phoebe en Sylvius én de (harde) tussenkomst van Rosalinde in het bos van Arden.

Zodra de hovelingen in 'As You Like It' het bos van Arden betreden, veranderen ze. Arden is het tegenovergestelde van het hof van Hertog Frederick en Olivier.

Dat klopt niet voor de meisjes Rosalinde en Celia aan het hof. Bij hen geen mimetische rivaliteit.

Het klopt ook niet voor Sylvius en Phoebe in het bos.

Traditionele - vroeger zeiden we: primitieve - culturen hebben in hun sociale praktijken allerlei veiligheidsmechanismen ingebouwd om de strijd te voorkomen van allen tegen allen die uit de losgeslagen mimetische begeerte kan voortkomen.

Dat Celia niet jaloers wordt kan ingegeven zijn door zo'n veiligheidsmechanisme, de christelijke wet 'Gij zult niet begeren wat van uw naaste is', maar het kan ook door oprechte vriendschap - de andere gunnen dat ze verliefd wordt vooral ook als die andere door zoveel andere tegenslagen wordt achtervolgd: vader verbannen, daarna zelf verbannen. Een andere reden is misschien dat ze zich de 'mindere' van de twee voelt: haar nicht is vlugger, slimmer, rebelser ... en daar heeft ze eerbied voor (zie opnieuw mijn tekst). Het is trouwens Rosalinde die op het idee kwam om bij wijze van spel en vermaak verliefd te worden ...

Er wordt niets gezegd over het tweede hoofdstuk dat Girard over dit toneelstuk schreef. De driehoeksrelatie tussen Rosalinde/Ganymedes, Phoebe en Sylvius. Sylvius is smoor op Phoebe, maar zij niet op hem. Phoebe is onmiddellijk verliefd op Ganymedes, maar hij (zij) niet op Phoebe. Dit is een belangrijk dynamisch motief in het toneelstuk. Ten slotte zal Rosalinde erin slagen Phoebe te doen trouwen met Sylvius.

Mijn tekst

☰ W. Shakespeare, 'As you like it' - Analyse van enkele toneelfragmenten